

Brüssel, 11. juuli 2025
(OR. en)

11518/25

EF 239
ECOFIN 987
DELECT 98

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	3. juuli 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2025) 4338 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 3.7.2025, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduste ja muudatuste ning modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatuste olulisuse hindamise tingimused

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2025) 4338 final.

Lisatud: C(2025) 4338 final

Brüssel, 3.7.2025
C(2025) 4338 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

3.7.2025,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduste ja muudatuste ning modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatuste olulisuse hindamise tingimused

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Määruse (EL) nr 575/2013 (edaspidi „määrus“) artikli 325az lõikega 8 on komisjonile antud õigus võtta pärast Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) poolt standardite eelnõu esitamist ja kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14 vastu delegeeritud õigusaktid, millega määratakse kindlaks tingimused, mille alusel hinnatakse alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduste ja muudatuste ning määruse artiklis 325bc osutatud modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatuste olulisust.

Vastavalt EBA asutamist käsitleva määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 10 lõikele 1 otsustab komisjon kolme kuu jooksul pärast standardite eelnõu saamist, kas kinnitada esitatud eelnõu või mitte. Kui see on liidu huvides, võib komisjon standardite eelnõu kinnitada ka ainult osaliselt või muudatustega, vastavalt kõnealustes artiklites sätestatud konkreetsetele menetlustele.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 10 lõike 1 kolmanda lõiguga on EBA korraldanud avaliku konsultatsiooni tehniliste standardite eelnõu kohta, mis esitati komisjonile vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 (edaspidi „määrus“) artikli 325az lõikele 8. 29. novembril 2023 algatas EBA avaliku konsultatsiooni, mis lõppes 29. veebruaril 2024. Lisaks küsis EBA standardite kohta nõu määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 37 kohaselt loodud pangandussektori sidusrühmade kogult. Koos tehniliste standardite eelnõuga esitas EBA selgituse selle kohta, kuidas võeti kõnealuste konsultatsioonide tulemusi arvesse komisjonile esitatud tehniliste standardite lõpliku eelnõu väljatöötamisel.

Koos tehniliste standardite eelnõuga esitas EBA vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 10 lõike 1 kolmandale lõigule komisjonile esitatud tehniliste standardite eelnõuga seotud mõjuhindangu, sealhulgas kulude ja kasu analüüsi. Analüüs on kättesaadav aadressil <https://www.eba.europa.eu/legacy/regulation-and-policy/regulatory-activities/market-counterparty-and-cva-risk/regulatory-5>, tehniliste standardite eelnõu lõpparuande lk 38–45.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Tehniliste standardite lõplikus eelnõus määratakse kindlaks alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduste ja muudatuste ning modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatuste olulisuse hindamise tingimused. Vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõikele 8 eristatakse tehniliste standardite lõplikus eelnõus olulisi laiendusi ja muudatusi, milleks on vaja pädevate asutuste heakskiitu, ning ebaolulisi laiendusi ja muudatusi, millest tuleb pädevatele asutustele teatada neli nädalat ette. Viimati nimetatud kategooria on omakorda jagatud kaheks alamkategooriaks: laiendused ja muudatused, millest tuleb teatada koos lisateabega, ning laiendused ja muudatused, millest tuleb teatada koos põhiteabega.

Mudeli laienduste ja muudatuste liigitamiseks asjaomastesse kategooriatesse/alamkategooriatesse on tehniliste standardite lõplikus eelnõus esitatud kombinatsioon kvalitatiivsetest ja kvantitatiivsetest tingimustest. Eelkõige on kvantitatiivsete tingimuste eesmärk hinnata laienduse või muudatuse mõju üldistele alternatiivsete sisemudelite kohastele omavahendite nõuetele ja nende komponentidele (ES, SS ja DRC) enne ja pärast kavandatud laiendust või muudatust. Lisaks hinnatakse ka finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuste mõju suhtarvule PES_t^{RC}/PES_t^{FC} .

Tehniliste standardite lõplik eelnõu sisaldab ka juhtpõhimõtteid, mida finantsinstitutsioonid peaksid järgima liigitamisel, sätteid laienduste ja muudatuste rakendamise kohta ning dokumenteerimise nõudeid.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

3.7.2025,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduste ja muudatuste ning modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatuste olulisuse hindamise tingimused

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediitiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012,¹ eriti selle artikli 325az lõike 8 esimese lõigu punkti a ja kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) See, kas finantsinstitutsioonid saavad oma pädevatelt asutustelt loa kasutada määruse (EL) nr 575/2013 IV jaotise 1b peatükis sätestatud alternatiivset sisemudeli meetodit, sõltub sellest, kas need finantsinstitutsioonid täidavad kõnealuse määruse III osa IV jaotise 1b peatükis sätestatud nõudeid, sealhulgas nõudeid meetodite, protsesside, kontrollide, andmekogumise, riskikontrolliüksuse ja sisemise valideerimisfunktsiooni korralduse ning IT-süsteemide kohta. Finantsinstitutsioonidel on lubatud muuta meetodeid, protsesse, kontrole, andmekogumist, riskikontrolliüksuse ja sisemise valideerimisfunktsiooni korraldust ning IT-süsteeme, mille on heaks kiitnud pädevad asutused, tingimusel et sellistest muudatustest on olenevalt muudatuste laadist pädevale asutusele teatatud või pädev asutus on need heaks kiitnud kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõikega 7. See kehtib ka regulatiivsete nõuete kohaldamisest tulenevate muudatuste suhtes, kui need muudatused on seotud selliste meetodite või lähenemisviiside kasutamisega, mida pädeva asutuse antud luba ei hõlma.
- (2) Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bc lõikes 2 osutatud modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valik on osa finantsinstitutsiooni heakskiidetud ja dokumenteeritud sisemistest põhimõtetest ja protseduuridest. Kui finantsinstitutsioon muudab oma modelleeritavate riskitegurite valikuga seotud põhimõtteid ja protseduure, peaks pädev asutus selle muudatuse heaks kiitma või sellest muudatusest tuleks pädevale asutusele teatada, kuna see kujutab endast modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatust. Seevastu kõnealuse määruse artikli 325bc lõikes 2 osutatud modelleeritavate riskitegurite alamkogumisse kuuluvate riskitegurite loetelu muudatusi, mis tehakse heakskiidetud põhimõtete ja menetluste raames, sealhulgas andmete kättesaadavuse vähenemise korral, ei tohiks käsitada finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatustena.

¹ ELT L 176, 27.6.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>.

- (3) Pädeva asutuse luba on seotud alternatiivse sisemudeli meetodi meetodite, protsesside, kontrollide, andmekogumise ja IT-süsteemidega. Seepärast ei tohiks finantsinstitutsioonidelt nõuda, et nad teavitaksid oma pädevat asutust kasutatavate alternatiivsete sisemudelite jooksvast kasutatud andmeallikatega vastavusse viimisest, vigade parandustest või mudelite igapäevaseks halduseks vajalikest väikestest kohandustest, mis tehakse juba heakskiidetud meetodite, protsesside, kontrollide, andmekogumise ja IT-süsteemide raames ning mis on vastavalt registreeritud.
- (4) Alternatiivsete sisemudelite kasutamise laiendused ja muudatused või modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatused tuleks liigitada olulisteks, mille puhul tuleb eelnevalt taotleda pädevate asutuste luba, või ebaolulisteks, mille puhul tuleb pädevaid asutusi teavitada, nii kvalitatiivsete kui ka kvantitatiivsete kriteeriumide alusel. Mõned laiendused ja muudatused, sealhulgas organisatsioonilised, siseprotsessi või riskijuhtimisprotsessi muudatused, ei pruugi avaldada alternatiivsetele sisemudelitele otsest kvantitatiivset mõju, kuid võivad mõjutada selle alternatiivse sisemudeli täpsust, usaldusväärsust ja kasutamist. Võttes arvesse kvantitatiivse mõju kindlakstegemise keerukust, peaksid finantsinstitutsioonid ja pädevad asutused sellistel juhtudel kasutama nende muudatuste olulisuse hindamiseks üksnes kvalitatiivseid kriteeriume.
- (5) Selleks et tagada usaldusväärne lähenemisviis ja võimaldada pädevatel asutustel vaadata läbi alternatiivsete sisemudelite kasutamise laiendused ja muudatused või modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatused, peaksid finantsinstitutsioonid teavitama pädevat asutust sellistest ebaolulistest laiendustest ja muudatustest vähemalt neli nädalat enne rakendamist. Seda teavitamisperioodi ei tuleks siiski kohaldada juhtudel, kui finantsinstitutsioonid ei täida määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bc lõike 2 punktis a sätestatud tingimust. Sellistel juhtudel peaks finantsinstitutsioonidel olema võimalus võtta viivitamata meetmeid, et taastada regulatiivsete nõuete täitmine, kuid nad peaksid ka nõuetekohaselt ja viivitamata teavitama pädevaid asutusi enne selle muudatuse rakendamist.
- (6) Pädevad asutused saavad alternatiivsete sisemudelite kasutamise laiendusi ja muudatusi ning modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatusi läbi vaadata üksnes siis, kui nad saavad asjaomastelt finantsinstitutsioonidelt selleks kogu vajaliku teabe. Seepärast tuleb kindlaks määrata teabe sisu, mille finantsinstitutsioonid peavad sel eesmärgil esitama.
- (7) Oluliste muudatuste ja laienduste kindlakstegemiseks kasutatavad kvantitatiivsed parameetrid ja seonduvad künnised tuleks kavandada nii, et nende puhul võetaks arvesse mõju mõnele asjakohasele riskiväärtusele ja tururiski kapitalinõuetele üldiselt. Nende kvantitatiivsete parameetrite arvutamise hõlbustamiseks ja kõige informatiivsemate tulemuste tagamiseks tuleks arvesse võtta ainult kõige hiljutisemaid riskiväärtusi.
- (8) Selleks et võtta arvesse kauplemisportfelli positsioonide võimalikke suuri muutusi, mis toimuvad tavaliselt iga päev, peaksid finantsinstitutsioonid arvutama nõutavad riskiväärtused 15 järjestikuse tööpäeva pikkuse vaatlusperioodi, mitte ühe ajahetke alusel. Selleks et võtta arvesse teatavat proportsionaalsust selle hindamisel, kas alternatiivsete sisemudelite kasutamise muudatused ja modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatused on olulised, tuleks kõnealuse 15 järjestikuse tööpäeva pikkuse vaatlusperioodi suhtes kohaldada erandeid, kui hinnatud kvantitatiivne mõju on esimesel testimiskuupäeval väga väike ja kui on alust eeldada, et kvantitatiivseid künniseid kõnealuse 15 järjestikuse tööpäeva jooksul ei ületata.

- (9) Pädevad asutused ei tohiks nõuda, et finantsinstitutsioonid arvutaksid nõutavad riskiväärtused, kui nad annavad finantsinstitutsioonidele esmase loa omavahendite nõuete arvutamiseks alternatiivsete sisemudelite alusel. Nende muudatuste ja laienduste olulisuse hindamise põhjendamiseks peaksid finantsinstitutsioonid arvutama nõutavad riskiväärtused, kui nad laiendavad või muudavad oma alternatiivseid sisemudeleid ja muudavad modelleeritavate riskitegurite alamkogumit.
- (10) Tagamaks, et pädevad asutused võtavad igal ajal asjakohaseid järelevalvemeetmeid seoses alternatiivsete sisemudelite laienduste ja muudatustega ning finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatustega, peaksid nad käsutama finantsinstitutsiooni poolt eraldi teatatud alternatiivse sisemudeli seotud laienduste või muudatuste rühma ühe laienduse või muudatusena. Sellisel juhul peaksid pädevad asutused hindama, kas alternatiivsete sisemudelite kasutamise laiendused ja muudatused on kõnealuse üheainsa laienduse või muudatuse tasandil olulised.
- (11) Käesolev määrus põhineb Euroopa Pangandusjärelevalve poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.
- (12) Euroopa Pangandusjärelevalve on korraldanud käesoleva määruse aluseks olevate regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikke seonduvaid kulusid ja kasu ning küsinud nõu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010² artikli 37 kohaselt loodud pangandussektori sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. PEATÜKK

ALTERNATIIVSETE SISEMODELITE KASUTAMISE LAIENDUSTE JA MUUDATUSTE OLULISUSE HINDAMISE TINGIMUSED

Artikkel 1

Alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduste ja muudatuste kategooriad

1. Finantsinstitutsioonid määravad oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise laiendused ja muudatused ühte järgmistest kategooriatest:
 - (a) alternatiivsete sisemudelite kasutamise olulised laiendused ja muudatused, mis on kindlaks määratud artikli 2 lõigete 1 ja 2 kohaselt ning milleks on vaja pädevate asutuste luba;
 - (b) alternatiivsete sisemudelite kasutamise ebaolulised laiendused ja muudatused, millest tuleb teatada pädevatele asutustele.
2. Finantsinstitutsioonid määravad oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise ebaolulised laiendused ja muudatused, nagu on osutatud lõike 1 punktis b, ühte järgmistest alamkategooriatest:

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

- (a) artikli 3 lõigete 1 ja 2 kohaselt kindlaks määratud laiendused ja muudatused, millest tuleb teatada koos lisateabega;
- (b) laiendused ja muudatused, millest tuleb teatada koos põhiteabega.

Artikkel 2

Alternatiivsete sisemudelite kasutamise olulised muudatused ja olulised laiendused

1. Finantsinstitutsioonid liigitavad oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise muudatused olulisteks, nagu on osutatud artikli 1 lõike 1 punktis a, kui need muudatused vastavad mõnele järgmisele tingimusele:
 - (a) nad vastavad mõnele lisa I osas sätestatud kvalitatiivsele kriteeriumile;
 - (b) nende tulemusena muutub lõikes 4 sätestatud mõni riskiväärtus Rn_i , mida peetakse lõike 5 kohaselt asjakohaseks, absoluutarvudes 1 % või rohkem, arvutatuna muudatuse mõju testimise esimese tööpäeva kohta, ja tulemuseks on mõni järgmistest:
 - i) järgmine summa suureneb absoluutarvudes 15 % või rohkem:

$$S_{IMA} = Rn_1 \cdot m_c + Rn_2 + Rn_3$$

kus Rn_1 , Rn_2 ja Rn_3 on vastavalt käesoleva artikli lõikes 4 osutatud riskiväärtused ning m_c on määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325ba lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud korrutustegur;
 - ii) käesoleva lõike punkti b alapunktis i osutatud summa S_{IMA} väheneb absoluutarvudes 10 % või rohkem;
 - iii) lõikes 4 osutatud mõni riskiväärtus Rn_i , mida peetakse lõike 5 kohaselt asjakohaseks, suureneb absoluutarvudes 20 % või rohkem;
 - iv) käesoleva lõike punkti b alapunktis iii osutatud mõni riskiväärtus Rn_i väheneb absoluutarvudes 15 % või rohkem.
2. Finantsinstitutsioonid liigitavad oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise laiendused olulisteks, nagu on osutatud artikli 1 lõike 1 punktis a, kui need laiendused vastavad mõnele järgmisele tingimusele:
 - (a) nad vastavad mõnele lisa I osas sätestatud kvalitatiivsele kriteeriumile;
 - (b) nende tulemusena muutub lõikes 4 sätestatud mõni riskiväärtus Rn_i , mida peetakse lõike 5 kohaselt asjakohaseks, absoluutarvudes 1 % või rohkem, arvutatuna laienduse mõju testimise esimese tööpäeva kohta, ja tulemuseks on mõni järgmistest:
 - i) lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud summa S_{IMA} muutub absoluutarvudes 10 % või rohkem;
 - ii) lõikes 4 sätestatud mõni riskiväärtus Rn_i , mida peetakse lõike 5 kohaselt asjakohaseks, muutub absoluutarvudes 15 % või rohkem.
3. Erandina lõigetest 1 ja 2 ei liigita finantsinstitutsioonid alternatiivsete sisemudelite kasutamise olulisteks laiendusteks ja muudatusteks pädevate asutuste nõutud laiendusi ja muudatusi.
4. Selleks et hinnata, kas lõike 1 punktis b ja lõike 2 punktis b sätestatud tingimused on täidetud, võtavad finantsinstitutsioonid arvesse järgmisi riskiväärtusi Rn_i :

- (a) Rn_1 , määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325ba lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud finantsinstitutsiooni eelmise päeva eeldatava puudujäägi riskinäitaja (ES_{t-1}) kõigi käesoleva artikli lõikes 10 osutatud positsioonide portfelli puhul;
- (a) Rn_2 , määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325ba lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud finantsinstitutsiooni eelmise päeva stressistsenaariumi riskinäitaja (SS_{t-1}) kõigi käesoleva artikli lõikes 10 osutatud positsioonide portfelli puhul;
- (b) Rn_3 , kõige hiljutisem määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325ba lõike 2 punktis a osutatud makseviivituse riski omavahendite nõue kõigi käesoleva artikli lõikes 10 osutatud positsioonide portfelli puhul.

5. Finantsinstitutsioonid peavad lõikes 4 sätestatud riskiväärtust Rn_i asjakohaseks, kui see vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- (a) vähemalt ühel päeval lõikes 9 osutatud ajavahemiku jooksul:

$$\frac{Rn_i}{S_{IMA}} > 5 \%$$

- (b) laienduse või muudatuse mõju testimise esimesel tööpäeval:

$$\frac{Rn_i}{S_{IMA}} > 1 \%$$

kus S_{IMA} on lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud summa.

Finantsinstitutsioonid kontrollivad esimeses lõigus osutatud tingimusi nii koos oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduse või muudatusega kui ka ilma selleta.

6. Selleks et hinnata, kas lõike 1 punkti b alapunktis i või iii sätestatud tingimused on täidetud, määravad finantsinstitutsioonid kindlaks oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise muudatuse mõju, võttes aluseks vastavalt lõikes 7 või 8 sätestatud suhtarvude suurima suurenemise absoluutarvudes lõikes 9 osutatud ajavahemiku jooksul.

Selleks et hinnata, kas lõike 1 punkti b alapunktis ii või iv sätestatud tingimused on täidetud, määravad finantsinstitutsioonid kindlaks oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise muudatuse mõju, võttes aluseks vastavalt lõikes 7 või 8 sätestatud suhtarvude suurima vähenemise absoluutarvudes lõikes 9 osutatud ajavahemiku jooksul.

Selleks et hinnata, kas lõike 2 punkti b alapunktis i või ii sätestatud tingimused on täidetud, määravad finantsinstitutsioonid kindlaks oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduse mõju, võttes aluseks vastavalt lõikes 7 või 8 sätestatud suhtarvude suurima muutuse absoluutarvudes lõikes 9 osutatud ajavahemiku jooksul.

7. Finantsinstitutsioonid arvutavad suhtarvu, mida kasutatakse lõike 1 punkti b alapunktides i ja ii või lõike 2 punkti b alapunktis i sätestatud tingimuste täitmise hindamiseks, järgmiselt:

- (a) lugeja on lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud summa S_{IMA} koos alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduse või muudatusega ja ilma selleta summa vahe;
- (b) nimetaja on lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud summa S_{IMA} ilma alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduse või muudatusega.

8. Finantsinstitutsioonid arvutavad suhtarvu, mida kasutatakse lõike 1 punkti b alapunktides iii ja iv ning lõike 2 punkti b alapunktis ii sätestatud tingimuste täitmise hindamiseks, järgmiselt:
 - (a) lugeja on lõikes 4 osutatud asjakohase riskiväärtuse Rn_i koos alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduse või muudatusega ja ilma selleta riskiväärtuse vahe;
 - (b) nimetaja on lõikes 4 osutatud asjakohane riskiväärtus Rn_i ilma alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduse või muudatusest.
9. Finantsinstitutsioonid arvutavad lõigetes 7 ja 8 osutatud suhtarvud 15 järjestikuse tööpäeva kohta alates nende alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduse või muudatuse mõju testimise esimesest tööpäevast.

15 järjestikuse tööpäeva pikkune ajavahemik on esinduslik kauplemis- ja riskimaandamistegevuse kajastamiseks tavapärastes turutingimustes positsioonide portfelli puhul, mida mõjutab alternatiivsete sisemudelite kasutamise laiendus või muudatus. See ajavahemik peab kuuluma üheksa kuu sisse enne määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõikes 7 osutatud pädeva asutuse teavitamist või temalt loa taotlemist.
10. Finantsinstitutsioonid arvutavad lõikes 4 sätestatud riskiväärtused Rn_i kõigi selliste positsioonide portfelli kohta, mis on määratud kauplemisüksustele, mis vastavad kõigile määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõikes 2 sätestatud nõuetele pädeva asutuse teavitamise või temalt loa taotlemise ajal, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõikes 7.

Artikkel 3

Alternatiivsete sisemudelite kasutamise ebaolulised muudatused ja mitteolulised laiendused, millest tuleb teatada koos lisateabega

1. Finantsinstitutsioonid liigitavad oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise ebaolulised muudatused muudatusteks, millest tuleb teatada koos lisateabega, nagu on osutatud artikli 1 lõike 2 punktis a, kui need muudatused vastavad mõnele järgmisele tingimusele:
 - (a) nad vastavad mõnele lisa II osas sätestatud kvalitatiivsele kriteeriumile;
 - (b) nende tulemuseks on artikli 2 lõikes 4 sätestatud mõne riskiväärtuse Rn_i , mida peetakse artikli 2 lõike 5 kohaselt asjakohaseks, muutus absoluutarvudes 1 % või rohkem, arvutatuna muudatuse mõju testimise esimese tööpäeva kohta, ja tulemuseks on mõni järgmistest:
 - i) artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud summa S_{IMA} suureneb absoluutarvudes 10 % või rohkem, kuid vähem kui 15 %;
 - ii) artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud summa S_{IMA} väheneb absoluutarvudes 5 % või rohkem, kuid vähem kui 10 %;
 - iii) artikli 2 lõikes 4 osutatud mõni riskiväärtus Rn_i , mida peetakse artikli 2 lõike 5 kohaselt asjakohaseks, suureneb absoluutarvudes 15 % või rohkem, kuid vähem kui 20 %;
 - iv) artikli 2 lõikes 4 osutatud mõne riskiväärtuse Rn_i , mida peetakse artikli 2 lõike 5 kohaselt asjakohaseks, vähenemine absoluutarvudes 10 % või rohkem, kuid vähem kui 15 %.

2. Finantsinstitutsioonid liigitavad oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise ebaolulised laiendused laiendusteks, millest tuleb teatada koos lisateabega, nagu on osutatud artikli 1 lõike 2 punktis a, kui need laiendused vastavad mõnele järgmisele tingimusele:
- (a) nad vastavad mõnele lisa I osas sätestatud kvalitatiivsele kriteeriumile;
 - (b) nende tulemuseks on artikli 2 lõikes 4 osutatud mõne riskiväärtuse Rn_i , mida peetakse artikli 2 lõike 5 kohaselt asjakohaseks, muutus absoluutarvudes 1 % või rohkem, arvatuna laienduse mõju testimise esimese tööpäeva kohta, ja tulemuseks on mõni järgmistest:
 - i) artikli 2 lõike 2 punkti b alapunktis i osutatud summa S_{IMA} muutub absoluutarvudes 5 % või rohkem, kuid vähem kui 10 %;
 - ii) artikli 2 lõikes 4 osutatud mõni riskiväärtus Rn_i , mida peetakse artikli 2 lõike 5 kohaselt asjakohaseks, muutub absoluutarvudes 10 % või rohkem, kuid vähem kui 15 %.
3. Finantsinstitutsioonid teavitavad oma pädevaid asutusi vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõike 7 teisele lõigule neli nädalat enne alternatiivsete sisemudelite kasutamise ebaolulise laienduse või muudatuse rakendamist.
4. Selleks et hinnata, kas lõike 1 punkti b alapunktis i või iii osutatud tingimused on täidetud, määravad finantsinstitutsioonid kindlaks oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise muudatuse mõju, võttes aluseks vastavalt artikli 2 lõikes 7 või 8 osutatud suhtarvude suurima suurenemise absoluutarvudes artikli 2 lõikes 9 osutatud ajavahemiku jooksul.
- Selleks et hinnata, kas lõike 1 punkti b alapunktis ii või iv osutatud tingimused on täidetud, määravad finantsinstitutsioonid kindlaks oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise muudatuse mõju, võttes aluseks vastavalt artikli 2 lõikes 7 või 8 osutatud suhtarvude suurima vähenemise absoluutarvudes artikli 2 lõikes 9 osutatud ajavahemiku jooksul.
- Selleks et hinnata, kas lõike 2 punkti b alapunktis i või ii osutatud tingimused on täidetud, määravad finantsinstitutsioonid kindlaks oma alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduse mõju, võttes aluseks vastavalt artikli 2 lõikes 7 või 8 osutatud suhtarvude suurima muutuse absoluutarvudes artikli 2 lõikes 9 osutatud ajavahemiku jooksul.

2. PEATÜKK

FINANTSINSTITUTSIOONI MODELLEERITAVATE RISKITEGURITE ALAMKOGUMI VALIKU MUUDATUSTE OLULISUSE HINDAMISE TINGIMUSED

Artikkel 4

Finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatuste kategooriad

1. Finantsinstitutsioonid määravad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bc lõikes 2 osutatud modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatused ühte järgmistest kategooriatest:

- (a) finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku olulised muudatused, mis on kindlaks tehtud vastavalt käesoleva määruse artikli 5 lõikele 1 ja milleks on vaja pädevate asutuste luba;
 - (b) finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku ebaolulised muudatused, millest tuleb teatada pädevatele asutustele.
2. Finantsinstitutsioonid määravad lõike 1 punktis b osutatud finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatused ühte järgmistest alamkategoriatest:
- (a) finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatused, mis on kindlaks tehtud vastavalt artikli 6 lõikele 1 ja millest tuleb teatada koos lisateabega;
 - (b) finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatused, millest tuleb teatada koos põhiteabega.

Artikkel 5

Finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi olulised muudatused

1. Finantsinstitutsioonid liigitavad määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 325bc osutatud modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatused olulisteks vastavalt käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 punktile a, kui selle muudatusega kaasnevad mõlemad järgmised tulemused:
- (a) artikli 2 lõike 4 punktis a osutatud riskiväärtus Rn_1 muutub absoluutarvudes 1 % või rohkem, arvatuna finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse mõju testimise esimese tööpäeva kohta;
 - (b) mis tahes järgmine:
 - i) artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud summa S_{IMA} suureneb absoluutarvudes 15 % või rohkem;
 - ii) artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud summa S_{IMA} väheneb absoluutarvudes 10 % või rohkem;
 - iii) artikli 2 lõike 4 punktis a osutatud riskiväärtus Rn_1 suureneb absoluutarvudes 20 % või rohkem;
 - iv) artikli 2 lõike 4 punktis a osutatud riskiväärtus Rn_1 väheneb absoluutarvudes 15 % või rohkem;
 - v) lõikes 4 sätestatud suhtarv väheneb, mille tulemusel on täidetud järgmine tingimus:

$$R_{change} \leq 80 \%$$

kus R_{change} on lõikes 4 sätestatud suhtarv modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse rakendamise korral.

2. Erandina lõikest 1 ei pea finantsinstitutsioonid modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku olulisteks muudatusteks pädevate asutuste nõutud muudatusi.
3. Erandina lõikest 1 käsitavad finantsinstitutsioonid modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatusi, mis tulenevad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bc lõike 2 punktis a sätestatud nõude täitmata jätmisest, ebaoluliste muudatustena, millest tuleb teatada koos põhiteabega.

4. Lõike 1 punkti b alapunkti v kohaldamisel arvutavad finantsinstitutsioonid suhtarvu R_{change} vastavalt järgmisele valemile:

$$R_{change} = \frac{1}{15} \cdot \sum_{k=0}^{14} \frac{PES_{t+k}^{RC}}{PES_{t+k}^{FC}}$$

kus finantsinstitutsioonid arvutavad PES_{t+k}^{RC} ja PES_{t+k}^{FC} vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bc lõigetele 3 ja 4 ning kus t on finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse mõju testimise esimene tööpäev ja kus summa võetakse käeoleva määruse artikli 2 lõikes 9 osutatud 15 järjestikuse tööpäeva pikkuse ajavahemiku kohta.

5. Selleks et hinnata, kas lõike 1 punkti b alapunktis i või iii osutatud tingimused on täidetud, määravad finantsinstitutsioonid kindlaks oma modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse mõju, võttes aluseks vastavalt artikli 2 lõikes 7 või 8 osutatud suhtarvude suurima suurenemise absoluutarvudes artikli 2 lõikes 9 osutatud ajavahemiku jooksul.

Selleks et hinnata, kas lõike 1 punkti b alapunktis ii või iv osutatud tingimused on täidetud, määravad finantsinstitutsioonid kindlaks oma modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse mõju, võttes aluseks vastavalt artikli 2 lõikes 7 või 8 osutatud suhtarvude suurima vähenemise absoluutarvudes artikli 2 lõikes 9 osutatud ajavahemiku jooksul.

Artikkel 6

Finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku ebaolulised muudatused

1. Finantsinstitutsioonid liigitavad vastavalt artikli 4 lõike 2 punktile a modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku ebaolulised muudatused muudatusteks, millest tuleb teatada koos lisateabega, kui nendega kaasnevad kõik järgmised tulemused:
 - (a) artikli 2 lõike 4 punktis a osutatud riskiväärtus Rn_1 muutub absoluutarvudes 1 % või rohkem, arvutatuna finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse mõju testimise esimese tööpäeva kohta;
 - (b) mis tahes järgmine:
 - i) artikli 2 lõike 2 punkti b alapunktis i osutatud summa S_{IMA} suureneb absoluutarvudes 10 % või rohkem, kuid vähem kui 15 %;
 - ii) artikli 2 lõike 2 punkti b alapunktis i osutatud summa S_{IMA} väheneb absoluutarvudes 5 % või rohkem, kuid vähem kui 10 %;
 - iii) artikli 2 lõike 4 punktis a osutatud riskiväärtus Rn_1 suureneb absoluutarvudes 15 % või rohkem, kuid vähem kui 20 %;
 - iv) artikli 2 lõike 4 punktis a osutatud riskiväärtus Rn_1 väheneb absoluutarvudes 10 % või rohkem, kuid vähem kui 15 %;
 - (a) R_{change} ei vasta artikli 5 lõike 1 punkti b alapunktis v sätestatud kriteeriumile.
2. Finantsinstitutsioonid teavitavad oma pädevaid asutusi vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõike 7 teisele lõigule neli nädalat enne modelleeritavate riskitegurite alamkogumi ebaolulise muudatuse rakendamist.

Finantsinstitutsioonid teatavad siiski kõigist modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatustest, mis tulenevad kõnealuse määruse artikli 325bc lõike 2 punktis a sätestatud nõude täitmata jätmisest, enne kui nad sellist muudatust rakendavad.

3. Selleks et hinnata, kas lõike 1 punkti b alapunktis i või iii osutatud tingimused on täidetud, määravad finantsinstitutsioonid kindlaks oma modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse mõju, võttes aluseks vastavalt artikli 2 lõikes 7 või 8 osutatud suhtarvude suurima suurenemise absoluutarvudes artikli 2 lõikes 9 osutatud ajavahemiku jooksul.

Selleks et hinnata, kas lõike 1 punkti b alapunktis ii või iv osutatud tingimused on täidetud, määravad finantsinstitutsioonid kindlaks oma modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse mõju, võttes aluseks vastavalt artikli 2 lõikes 7 või 8 osutatud suhtarvude suurima vähenemise absoluutarvudes artikli 2 lõikes 9 osutatud ajavahemiku jooksul.

3. PEATÜKK

ALTERNATIIVSETE SISEMUDELITE KASUTAMISE MUUDATUSTE JA LAIENDUSTE NING FINANTSINSTITUTSIOONI MODELLEERITAVATE RISKITEGURITE ALAMKOGUMI VALIKU MUUDATUSTE OLULISUSE HINDAMIST KÄSITLEVAD ÜLDSÄTTED

Artikkel 7

Alternatiivsete sisemudelite kasutamise muudatuste ja laienduste ning modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatuste liigitamise põhimõtted

1. Kvantitatiivse mõju arvutamisel vastavalt artikli 2 lõigetele 1 ja 2, artikli 3 lõigetele 1 ja 2, artikli 5 lõikele 1 ja artikli 6 lõikele 1 kasutavad finantsinstitutsioonid kõige uuemat mudeli ülesehitust ja kalibreeritust ning artikli 2 lõikes 9 osutatud ajavahemikule vastavaid sisendandmeid.

Arvutusnõudeid ei kohaldata laienduste ja muudatuste suhtes, millel ei ole otsest kvantitatiivset mõju.
2. Pädevad asutused käsitavad alternatiivse sisemudeli mitut muudatust, mille finantsinstitutsioon on eraldi esitanud, mudeli ühe laienduse või muudatusena, kui sellised muudatused on oma olemuselt või ulatuselt sarnased. Pädevad asutused käsitavad alternatiivse sisemudeli muudatuste rühmi, mis on esitatud mudeli ühe laienduse või muudatusena, mudeli eraldi laienduste või muudatustena, kui sellised mudeli muudatused ei ole oma olemuselt või ulatuselt sarnased.
3. Kui on kahtlusi artiklis 1 või 4 osutatud liigituse suhtes, esitavad finantsinstitutsioonid pädevale asutusele selgitava märkuse, milles põhjendatakse oma kategooria või alamkategooria valikut ja esitatakse võimalikud alternatiivid. Pädev asutus võib muuta määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõike 7 esimeses lõigus osutatud loataotluses või kõnealuse määruse artikli 325az lõike 7 teises lõigus osutatud teates esitatud kategooriat või alamkategooriat.

Artikkel 8

Alternatiivsete sisemudelite kasutamise muudatuste ja laienduste ning modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatuste rakendamine

1. Finantsinstitutsioonid, kellele on antud luba alternatiivsete sisemudelite kasutamise oluliseks laiendamiseks või muutmiseks või modelleeritavate riskitegurite alamkogumi oluliseks muutmiseks, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõike 7 esimeses lõigus, arvutavad omavahendite nõuded heakskiidetud laienduse või muudatuse alusel alates loas kindlaks määratud kuupäevast.
2. Kui alternatiivsete sisemudelite kasutamise sellise laienduse või muudatuse või modelleeritavate riskitegurite alamkogumi sellise muudatuse rakendamine, mille jaoks pädev asutus on andnud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõike 7 esimeses lõigu kohaselt loa, viibib, teevad finantsinstitutsioonid põhjendamatu viivitusest järgmist:
 - (a) teavitavad sellisest viivitusest oma pädevat asutust;
 - (b) esitavad oma pädevale asutusele heakskiidetud laienduse või muudatuse õigeaegse rakendamise kava, mille pädev asutus peab heaks kiitma.
3. Finantsinstitutsioonid, kes on teavitanud oma pädevat asutust laiendusest või muudatusest ja on hiljem otsustanud sellist laiendust või muudatust mitte rakendada, teavitavad sellest oma pädevat asutust põhjendamatu viivitusest.

Artikkel 9

Alternatiivsete sisemudelite kasutamise muudatuste ja laienduste ning finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuste dokumenteerimine

1. Kui finantsinstitutsioonid taotleavad oma pädevalt asutuselt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõike 7 esimeses lõigus osutatud luba, esitavad nad pädevale asutusele kõik järgmised dokumendid:
 - (a) alternatiivsete sisemudelite kasutamise laienduse või muudatuse või modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse kirjeldus ning sellise laienduse või muudatuse põhjenduse ja eesmärgi kirjeldus;
 - (b) sellise laienduse või muudatuse rakendamise kuupäev;
 - (c) selliste kauplemisüksuste ulatus, mida mõjutab alternatiivse sisemudeli kasutamise laiendus või muudatus või finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatus, sealhulgas teave nende üksuste kauplemismahu kohta;
 - (d) tehnilised ja protsessidokumendid;
 - (e) finantsinstitutsiooni sõltumatu läbivaatamise või valideerimise aruanded;
 - (f) kinnitus selle kohta, et finantsinstitutsiooni pädev asutus on finantsinstitutsiooni heakskiitmise protsessi kaudu kiitnud heaks alternatiivse sisemudeli kasutamise laienduse või muudatuse või finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse, ning kõnealuse heakskiitmise kuupäev;
 - (g) asjakohasel juhul koos kvantitatiivse mõju jaoks valitud 15 järjestikuse tööpäeva pikkuse ajavahemiku esinduslikkuse põhjendusega üks järgmistest:

- i) alternatiivse sisemudeli kasutamise laienduse või muudatuse kvantitatiivne mõju artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud summale;
 - ii) alternatiivse sisemudeli kasutamise laienduse või muudatuse kvantitatiivne mõju artikli 2 lõikes 4 osutatud asjakohastele riskiväärtustele Rn_i ;
 - iii) finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse kvantitatiivne mõju artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud summale;
 - iv) finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi valiku muudatuse kvantitatiivne mõju artikli 2 lõike 4 punktis a osutatud riskiväärtusele Rn_1 ;
 - v) artikli 5 lõikes 4 osutatud suhtarv R_{change} ;
- (h) teave võimaliku mõju kohta kauplemisüksustele, mis ei vasta kõigile määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõike 2 nõuetele, kui finantsinstitutsioon taotleb oma pädevalt asutuselt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõike 7 esimese lõigu kohast luba või teavitab pädevat asutust vastavalt kõnealuse määruse artikli 325az lõike 7 teisele lõigule, sealhulgas hinnang kvantitatiivse mõju kohta käesoleva määruse artikli 2 lõikes 4 osutatud asjaomastele riskiväärtustele Rn_i ;
- (i) andmed finantsinstitutsiooni asjaomaste alternatiivsete sisemudelite praeguse ja eelmise versiooni kohta.
2. Ebaoluliste laienduste ja muudatuste puhul, millest tuleb teatada koos lisateabega, nagu on osutatud artikli 1 lõike 2 punktis a ja artikli 4 lõike 2 punktis a, esitavad finantsinstitutsioonid koos teatega kõik käesoleva artikli lõike 1 punktides a–i osutatud dokumendid.
3. Ebaoluliste laienduste ja muudatuste puhul, millest tuleb teatada koos põhiteabega, nagu on osutatud artikli 1 lõike 2 punktis b ja artikli 4 lõike 2 punktis b, esitavad finantsinstitutsioonid koos teatega käesoleva artikli lõike 1 punktides a, b ja c ning punktides f–i osutatud dokumendid.
4. Käesoleva artikli lõike 1 punkti e kohased finantsinstitutsiooni sõltumatu läbivaatamise või valideerimise aruanded sisaldavad kõike järgmist:
- (a) olulisuse hindamise ja kasutatud 15 järjestikuse tööpäeva pikkuse ajavahemiku esinduslikkuse kontroll;
 - (b) alternatiivse sisemudeli kasutamise laienduse või muudatuse või finantsinstitutsiooni modelleeritavate riskitegurite alamkogumi muudatuse omaduste kriitiline läbivaatamine, mis tehakse kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bi lõikega 2 ja artikliga 325bj;
 - (c) kava selliste vajalike parandusmeetmete õigeaegseks rakendamiseks, mida soovitatakse sõltumatu läbivaatamise või valideerimise käigus.

Artikkel 10
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 3.7.2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN